

ПОЛІТИКА

щодо запобігання сексуальній експлуатації, сексуальному
насильству, сексуальним домаганням та забезпечення
безпечного середовища

Версія документа: 1.0

Дата набрання чинності: «14» вересня 2026 року

Дата наступного перегляду (орієнтовно): «20» червня 2029 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Правління Громадської організації «Молодіжна організація «ДієМолодь»

14.09.26

дата

підпис

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ, МЕТА ТА СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Ця Політика щодо запобігання сексуальній експлуатації, сексуальному насильству та сексуальним домаганням і забезпечення безпечного середовища (далі – Політика) визначає основні принципи, стандарти поведінки та механізми запобігання, виявлення, повідомлення і реагування на випадки сексуальної експлуатації, сексуального насильства, сексуальних домагань та інших порушень безпечного середовища у діяльності Громадської організації «Молодіжна організація «ДієМолодь» (далі – Організація).

1.2. Метою Політики є створення та підтримання безпечного, поважного і недискримінаційного середовища під час усіх видів діяльності Організації, а також запобігання будь-яким формам сексуальної експлуатації, насильства, домагань, зловживання владою, довірою або вразливим становищем особи.

1.3. Організація дотримується принципу нульової толерантності до сексуальної експлуатації, сексуального насильства та сексуальних домагань. Будь-які такі дії є несумісними з цінностями Організації незалежно від того, хто їх вчинив, щодо кого вони були вчинені та в якому форматі відбувалася взаємодія.

1.4. Дія Політики поширюється на:

- членів Організації та членів її органів управління;
- працівників;
- волонтерів;
- консультантів, експертів, тренерів, фасилітаторів та інших залучених спеціалістів;
- фізичних осіб – підприємців та інших підрядників у частині, визначеній договорами з Організацією;
- партнерів та інших осіб, залучених до реалізації діяльності Організації, у частині, визначеній договорами, меморандумами або іншими документами про співпрацю.

1.5. Вимоги Політики застосовуються під час реалізації програм, проєктів та заходів Організації, зокрема тренінгів, таборів, молодіжних обмінів, форумів, конференцій, поїздок, волонтерських та інших заходів, а також під час онлайн-комунікації та іншої взаємодії, пов'язаної з діяльністю Організації.

1.6. Особлива увага під час застосування Політики приділяється захисту дітей, молоді та інших осіб, які через вік, стан здоров'я, залежність від допомоги, нерівність владних відносин або інші обставини можуть перебувати у вразливому становищі.

1.7. Організація забезпечує доступність механізмів повідомлення про можливі порушення цієї Політики, конфіденційність отриманої інформації, належне реагування на повідомлення та недопущення переслідування або інших негативних наслідків для осіб, які добросовісно повідомили про можливе порушення або сприяли його розгляду.

1.8. Політика застосовується у взаємозв'язку зі Статутом, Кодексом поведінки та іншими внутрішніми документами Організації, а також законодавством України. Якщо вимоги договору з донором або партнером встановлюють додаткові стандарти PSEA чи safeguarding, Організація забезпечує їх виконання в межах відповідного проєкту або співпраці, якщо вони не суперечать законодавству України.

РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ПРИНЦИПИ

2.1. У цій Політиці терміни вживаються в такому значенні:

PSEA (Protection from Sexual Exploitation and Abuse) – система заходів із запобігання сексуальній експлуатації та сексуальному насильству, а також належного реагування на відповідні випадки.

Safeguarding – система правил, процедур та практик, спрямованих на створення безпечного середовища та захист дітей, молоді й інших осіб від насильства, експлуатації, жорстокого поводження, дискримінації та іншої шкоди, пов'язаної з діяльністю Організації.

Сексуальна експлуатація – фактичне або спроба зловживання вразливим становищем особи, владою, довірою або залежністю з метою отримання вигоди сексуального характеру.

Сексуальне насильство – будь-яка дія або спроба дії сексуального характеру без добровільної та вільно наданої згоди особи, у тому числі із застосуванням примусу, погроз, сили, зловживання владою або вразливим становищем.

Сексуальні домагання – небажана вербальна, невербальна, письмова, цифрова або фізична поведінка сексуального характеру, яка принижує гідність особи або створює для неї залякувальне, вороже, образливе чи принизливе середовище.

Дитина – особа віком до 18 років.

Постраждала особа – особа, яка зазнала або могла зазнати порушення, на яке поширюється ця Політика.

Заявник – особа, яка повідомила Організацію про можливе порушення цієї Політики незалежно від того, чи є вона постраждалою особою.

PSEA Focal Point – визначена Організацією відповідальна особа, яка координує впровадження цієї Політики, приймання повідомлень та реагування на них.

2.2. Організація застосовує цю Політику на основі таких принципів:

- нульова толерантність – сексуальна експлуатація, сексуальне насильство та сексуальні домагання є неприпустимими;
- повага до гідності та особистих кордонів – кожна людина має право на безпечне та поважне ставлення;
- найкращі інтереси дитини – у рішеннях, що стосуються дітей, їхня безпека та добробут мають пріоритетне значення;
- недискримінація та рівне ставлення – захист забезпечується незалежно від статі, віку, інвалідності, походження, громадянства, мови, релігії, соціального статусу, сексуальної орієнтації, гендерної ідентичності чи інших ознак;
- конфіденційність – доступ до інформації про повідомлення та інциденти обмежується колом осіб, яким вона необхідна для належного реагування;
- неупередженість – повідомлення розглядаються об'єктивно, із запобіганням конфлікту інтересів;
- принцип «не нашкодь» – дії Організації не повинні створювати додаткової небезпеки або спричиняти повторну травматизацію постраждалої особи;
- захист від помсти – добросовісне повідомлення про можливе порушення не може бути підставою для переслідування, тиску чи інших негативних наслідків;
- відповідальність – кожна особа, на яку поширюється дія Політики, відповідає за дотримання встановлених нею правил у межах свого статусу та повноважень.

РОЗДІЛ 3. СТАНДАРТИ ПОВЕДІНКИ ТА ЗАБОРОНЕНА ПОВЕДІНКА

3.1. Особи, на яких поширюється дія цієї Політики, зобов'язані:

- поважати гідність, приватність, особисті кордони та свободу вибору інших осіб;
- підтримувати професійну, коректну та недискримінаційну комунікацію;

- враховувати нерівність влади, авторитету, віку, залежності або іншого становища під час взаємодії з учасниками програм і заходів;

- утримуватися від будь-яких дій, що можуть створити сексуальний, психологічний або інший ризик для учасників;

- повідомляти про відомі або обґрунтовано підозрювані порушення у порядку, визначеному цією Політикою;

- дотримуватися Кодексу поведінки та інших правил безпеки, встановлених Організацією.

3.2. У межах діяльності Організації забороняються:

- сексуальна експлуатація, сексуальне насильство та сексуальні домагання у будь-якій формі;

- примушування до дій сексуального або особистого характеру;

- пропонування або вимагання грошей, допомоги, послуг, участі у програмі, працевлаштування, подарунків чи інших переваг в обмін на дії сексуального характеру;

- використання службового становища, авторитету, залежності або вразливості іншої особи для отримання особистої чи сексуальної вигоди;

- небажані дотики, сексуалізовані жарти, натяки, коментарі, повідомлення, зображення чи інші матеріали сексуального характеру;

- переслідування, залякування, приниження, булінг, кібербулінг, погрози або дискримінаційна поведінка;

- поширення інтимних або інших чутливих матеріалів без законних підстав та згоди особи;

- помста або тиск щодо постраждалої особи, заявника, свідка чи іншої особи, яка сприяє розгляду повідомлення;

- приховування відомого випадку сексуальної експлуатації, сексуального насильства чи іншого серйозного порушення безпечного середовища.

3.3. Жодна форма згоди не може виправдовувати поведінку, якщо вона була отримана внаслідок примусу, погроз, обману, істотної нерівності влади, залежності або використання вразливого становища особи.

3.4. Порушення вимог цього розділу є підставою для реагування відповідно до цієї Політики, внутрішніх документів Організації, умов укладених договорів та законодавства

України. Особи, на яких поширюється дія Політики, дотримуються також Кодексу поведінки, наведеного в Додатку 1 до цієї Політики.

РОЗДІЛ 4. ЗАХИСТ ДІТЕЙ, МОЛОДІ ТА ІНШИХ ВРАЗЛИВИХ ОСІБ

4.1. Організація визнає, що діти та окремі категорії молоді й інших осіб можуть мати підвищений ризик зазнати насильства, експлуатації, маніпуляцій або іншої шкоди, тому під час роботи з ними застосовуються додаткові заходи безпеки.

4.2. Під час діяльності за участю дітей особи, залучені від Організації, зобов'язані:

- діяти у найкращих інтересах дитини;
- поважати її гідність, приватність, фізичні та психологічні кордони;
- використовувати зрозумілу та відповідну віку комунікацію;
- не допускати дискримінації, приниження, залякування або покарання, що принижує гідність;
- уникати ситуацій, у яких дитина без обґрунтованої потреби залишається наодинці з одним дорослим у закритому або ізольованому просторі;
- забезпечувати належне інформування законних представників у випадках, коли це необхідно відповідно до законодавства, характеру заходу або встановлених Організацією правил;
- невідкладно повідомляти про ризики або можливі порушення безпеки дитини.

4.3. Особам, які діють від імені або в інтересах Організації, забороняється:

- вступати у сексуальні або романтичні стосунки з особами, які не досягли 18 років;
- здійснювати будь-які сексуалізовані дії, коментарі або комунікацію щодо дитини;
- використовувати дитину для створення, отримання або поширення матеріалів сексуального чи принизливого характеру;
- фотографувати, здійснювати відеозйомку або поширювати зображення дітей з порушенням вимог законодавства, отриманих дозволів або правил Організації;
- використовувати довіру, авторитет, матеріальну допомогу, подарунки чи інші переваги для встановлення неналежної залежності від дорослого.

4.4. Під час взаємодії з молоддю та іншими особами, які перебувають у вразливому становищі, Організація враховує можливу залежність від допомоги, економічну або соціальну

вразливість, інвалідність, наслідки війни, переміщення, психологічний стан та інші обставини, що можуть збільшувати ризик експлуатації або насильства.

4.5. У разі виникнення безпосередньої загрози життю, здоров'ю або безпеці дитини чи іншої особи першочерговим є припинення небезпечної ситуації та забезпечення її безпеки. Подальше реагування здійснюється відповідно до цієї Політики та законодавства України.

РОЗДІЛ 5. БЕЗПЕЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ ТА ОНЛАЙН-ВЗАЄМОДІЇ

5.1. Організація забезпечує дотримання вимог цієї Політики під час проведення офлайн- та онлайн-заходів, тренінгів, таборів, молодіжних обмінів, форумів, конференцій, поїздок та інших видів діяльності.

5.2. Під час планування заходів Організація враховує склад і вік учасників, формат і місце проведення, необхідність проживання або перевезення, характер взаємодії між учасниками та залученими особами, а також інші обставини, які можуть впливати на рівень ризику.

5.3. Для заходів за участю дітей, з проживанням, поїздками або за наявності інших підвищених ризиків Організація забезпечує:

- попередню оцінку ризиків;
- визначення відповідальної за безпеку особи;
- ознайомлення залучених працівників, волонтерів, тренерів та інших осіб із правилами безпечної поведінки;
- інформування учасників у доступній формі про правила поведінки, способи повідомлення про порушення та можливість отримання допомоги;
- отримання необхідних згод та інших документів щодо участі дітей відповідно до законодавства та характеру заходу;
- належну організацію проживання, супроводу та інших умов перебування учасників з урахуванням їхнього віку і потреб.

5.4. Під час заходів із проживанням не допускається спільне проживання дорослого працівника, волонтера, тренера чи іншої залученої Організацією особи з дитиною в одному номері або іншому окремому житловому приміщенні, крім випадків, коли така особа є законним представником дитини або коли це об'єктивно зумовлено потребами дитини та належним чином погоджено Організацією і законним представником.

5.5. Фото-, відео- та аудіофіксація учасників здійснюється з дотриманням законодавства України та правил Організації. Під час використання зображень дітей Організація не допускає публікації матеріалів, які можуть принижувати гідність дитини, створювати для неї ризики або розкривати надмірний обсяг персональної інформації.

5.6. Вимоги цієї Політики поширюються також на комунікацію, пов'язану з діяльністю Організації, через електронну пошту, месенджери, соціальні мережі, платформи для відеозв'язку та інші цифрові засоби.

5.7. Під час онлайн-взаємодії забороняються сексуалізовані повідомлення, небажаний контент сексуального характеру, кібербулінг, переслідування, погрози, дискримінаційні або принизливі повідомлення, а також інші форми поведінки, заборонені цією Політикою.

5.8. Під час онлайн-комунікації з дітьми особи, залучені Організацією, повинні використовувати погоджені Організацією канали комунікації та уникати приватного спілкування, не пов'язаного з метою відповідної програми чи заходу.

5.9. У разі виникнення або виявлення ризику під час заходу відповідальна особа вживає доступних заходів для його припинення або мінімізації та, якщо цього потребує ситуація, повідомляє PSEA Focal Point відповідно до цієї Політики.

РОЗДІЛ 6. РОЛІ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

6.1. Правління Організації:

- забезпечує впровадження Політики на рівні Організації;
- затверджує Політику та зміни до неї;
- здійснює загальний контроль за її виконанням;
- розглядає питання системного характеру та приймає рішення в межах повноважень, визначених Статутом і цією Політикою.

6.2. Голова Організації:

- організовує практичне виконання цієї Політики;
- призначає наказом PSEA Focal Point та за потреби визначає особу, яка тимчасово виконує його/її функції;
- забезпечує необхідні організаційні умови для запобігання та реагування на порушення;

- приймає управлінські рішення за результатами розгляду повідомлень у межах своїх повноважень;

- забезпечує виконання рішень Правління з питань PSEA та safeguarding.

6.3. PSEA Focal Point є відповідальною особою, яка координує практичне застосування цієї Політики.

До його/її основних функцій належать:

- надання роз'яснень щодо застосування Політики;
- приймання та реєстрація повідомлень про можливі порушення;
- проведення первинної оцінки повідомлень і ризиків;
- координація заходів реагування;
- забезпечення конфіденційності та належного зберігання інформації;
- координація внутрішнього розгляду повідомлень та залучення за потреби відповідних спеціалістів;
- інформування Голови Організації про випадки, які потребують управлінського рішення;
- сприяння проведенню навчань та інформуванню залучених осіб;
- підготовка пропозицій щодо вдосконалення заходів безпеки та цієї Політики.

6.4. PSEA Focal Point повинен/повинна діяти неупереджено та не брати участі у розгляді повідомлення за наявності реального або потенційного конфлікту інтересів. У такому випадку Голова Організації визначає іншу особу для координації розгляду конкретного повідомлення.

6.5. Якщо повідомлення стосується PSEA Focal Point, воно подається безпосередньо Голові Організації. Якщо повідомлення стосується Голови Організації, воно подається Голові Правління або іншому члену Правління, визначеному Правлінням.

6.6. Координатори проєктів і заходів у межах своїх функцій забезпечують виконання вимог цієї Політики під час відповідної діяльності, інформування залучених осіб та оперативне повідомлення PSEA Focal Point про виявлені ризики або можливі порушення.

6.7. Усі особи, на яких поширюється Політика, зобов'язані ознайомитися з її вимогами, дотримуватися встановлених стандартів поведінки та добросовісно співпрацювати під час реагування на можливі порушення.

РОЗДІЛ 7. ОЦІНКА ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

7.1. Організація застосовує ризик-орієнтований підхід до планування програм, проєктів і заходів та вживає розумних і пропорційних заходів для запобігання сексуальній експлуатації, сексуальному насильству, сексуальним домаганням та іншим загрозам безпечному середовищу.

7.2. Оцінка ризиків обов'язково проводиться перед заходами:

- за участю дітей;
- з проживанням або поїздками;
- що передбачають тривалу або інтенсивну взаємодію учасників із працівниками, волонтерами, тренерами чи іншими залученими особами;
- за участю осіб, які можуть перебувати у вразливому становищі;
- в інших випадках, коли характер діяльності об'єктивно створює підвищені safeguarding/PSEA-ризики.

7.3. Під час оцінки ризиків враховуються, зокрема:

- вік та склад учасників;
- місце, тривалість і формат заходу;
- умови проживання, перевезення та супроводу;
- характер контактів між учасниками та залученими особами;
- наявність приватних або ізольованих просторів;
- особливості онлайн-взаємодії;
- доступність механізмів повідомлення та допомоги;
- інші обставини, які можуть впливати на безпеку учасників.

7.4. За результатами оцінки визначаються необхідні заходи мінімізації ризиків, відповідальні особи та, за потреби, додаткові умови проведення відповідної діяльності.

7.5. Якщо виявлений ризик неможливо знизити до прийнятного рівня, Організація змінює формат або умови діяльності, а за наявності суттєвої загрози безпеці – переносить або скасовує її.

7.6. Рівень ризику може переглядатися під час проведення заходу у разі зміни обставин або появи нової інформації. Виявлені нові ризики підлягають оперативному оцінюванню та мінімізації.

7.7. Для документування оцінки ризиків використовується Форма оцінки PSEA / safeguarding-ризиків перед проведенням заходу, наведена в Додатку 4 до цієї Політики.

РОЗДІЛ 8. ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПОРУШЕННЯ ТА ЗАХИСТ ЗАЯВНИКІВ

8.1. Будь-яка особа, яка зазнала порушення цієї Політики, стала його свідком або має обґрунтовану підозру щодо можливого порушення, може повідомити про це Організацію.

8.2. Повідомлення може бути подане:

- PSEA Focal Point особисто;
- на визначену Організацією електронну адресу;
- за визначеним номером телефону або через інший офіційно встановлений канал;
- Голові Організації – якщо повідомлення стосується PSEA Focal Point;
- Правлінню – якщо повідомлення стосується Голови Організації.

Актуальні контакти та доступні канали повідомлення доводяться до відома працівників, волонтерів, інших залучених осіб та учасників відповідних програм і заходів. Для письмового повідомлення може використовуватися Форма повідомлення про можливе порушення, наведена в Додатку 2 до цієї Політики. Використання цієї форми не є обов'язковою умовою для прийняття повідомлення.

8.3. Повідомлення може бути усним або письмовим. Відсутність повної інформації чи доказів не є підставою для відмови у прийнятті повідомлення.

8.4. Організація приймає також анонімні повідомлення. Можливість їх повного розгляду залежить від достатності наданої інформації та можливості перевірити відповідні обставини без створення додаткових ризиків для постраждалих та інших осіб.

8.5. Особа, яка отримала інформацію про можливий випадок сексуальної експлуатації, сексуального насильства або іншого серйозного порушення цієї Політики у зв'язку з виконанням своїх функцій в Організації, повинна невідкладно передати таку інформацію PSEA Focal Point або іншій особі, визначеній пунктом 8.2 цієї Політики.

8.6. Особа, яка повідомляє про можливе порушення, не повинна самостійно проводити розслідування, опитувати можливого порушника або намагатися отримати докази способами, які можуть створити додаткову небезпеку чи призвести до повторної травматизації постраждалої особи.

8.7. Організація забезпечує конфіденційність повідомлення. Інформація розкривається лише особам, яким вона необхідна для забезпечення безпеки, розгляду повідомлення, прийняття рішення або виконання вимог законодавства.

8.8. Забороняється будь-яке переслідування, тиск, залякування, дискримінація або застосування інших негативних наслідків до особи через добросовісне повідомлення про можливе порушення, участь у його розгляді або надання інформації.

8.9. Добросовісне повідомлення, яке за результатами розгляду не підтвердилося, саме по собі не є порушенням цієї Політики. Умисне надання завідомо неправдивої інформації може розглядатися як порушення відповідно до законодавства та внутрішніх документів Організації.

РОЗДІЛ 9. РЕАГУВАННЯ, РОЗГЛЯД ПОВІДОМЛЕНЬ ТА ЗАХОДИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ

9.1. Реагування на повідомлення здійснюється з урахуванням безпеки та інтересів постраждалої особи, принципів конфіденційності, неупередженості, пропорційності та «не нашкодь». Стислий алгоритм дій у разі отримання повідомлення наведено в Додатку 3 до цієї Політики.

9.2. Після отримання повідомлення PSEA Focal Point:

- реєструє повідомлення із забезпеченням конфіденційності;
- проводить первинну оцінку характеру повідомлення та наявних ризиків;
- визначає необхідність невідкладних заходів безпеки;
- інформує Голову Організації у випадках, які потребують управлінського рішення;
- координує подальший розгляд відповідно до цієї Політики.

9.3. Якщо існує безпосередня загроза життю, здоров'ю або безпеці особи, першочергово вживаються доступні заходи для припинення або мінімізації такої загрози. Проведення внутрішнього розгляду не повинно затримувати надання невідкладної допомоги.

9.4. Залежно від характеру повідомлення Голова Організації може визначити особу або створити тимчасову комісію для проведення внутрішнього розгляду. До розгляду за потреби можуть залучатися незалежні фахівці, зокрема у сфері права, психології, захисту дітей або інших відповідних сферах.

9.5. До розгляду не може залучатися особа, якої стосується повідомлення, або особа, яка має реальний чи потенційний конфлікт інтересів.

9.6. Під час внутрішнього розгляду збирається лише інформація, необхідна для встановлення обставин та прийняття відповідного рішення. Взаємодія з постраждалою особою, особливо дитиною, організовується таким чином, щоб мінімізувати ризик повторної травматизації.

9.7. Особа, щодо якої надійшло повідомлення, не вважається такою, що вчинила порушення, до встановлення відповідних обставин за результатами належного розгляду. Водночас Організація може застосувати тимчасові заходи безпеки, якщо це необхідно для захисту учасників або належного проведення розгляду.

9.8. Тимчасовими заходами можуть бути, зокрема, обмеження контакту з постраждалою особою або учасниками, зміна функцій, тимчасове недопущення до заходу чи інші пропорційні організаційні заходи, допустимі відповідно до законодавства та характеру правовідносин з відповідною особою.

9.9. За результатами розгляду складається висновок або інший внутрішній документ, у якому фіксуються встановлені обставини та рекомендації щодо подальших дій.

9.10. Залежно від характеру порушення, статусу особи та встановлених обставин можуть застосовуватися:

- попередження та/або додаткове навчання – для порушень, щодо яких такі заходи є належними та пропорційними;
- обмеження або припинення участі в заходах чи проєктах;
- зміна функцій або припинення волонтерської діяльності;
- заходи щодо працівника виключно на підставах та в порядку, передбачених законодавством України;
- припинення або розірвання цивільно-правових, господарських чи інших договірних відносин відповідно до їх умов та законодавства;
- припинення членства – у порядку, передбаченому Статутом;
- інші передбачені законодавством та внутрішніми документами Організації заходи.

9.11. Якщо повідомлення містить ознаки кримінального чи іншого правопорушення або законодавство вимагає звернення до компетентного державного органу, Організація діє відповідно до вимог законодавства України. Внутрішній розгляд не замінює діяльність правоохоронних, судових чи інших уповноважених державних органів.

9.12. Інформування донора, партнера або іншої третьої сторони про інцидент здійснюється, якщо це передбачено законодавством, договором або відповідними зобов'язаннями Організації, з дотриманням вимог щодо конфіденційності та захисту персональних даних.

9.13. Організація в межах своїх можливостей сприяє отриманню постраждалою особою необхідної інформації щодо доступної психологічної, медичної, правової чи іншої спеціалізованої допомоги. Організація не бере на себе функцій спеціалізованих служб, якщо не має відповідної компетенції.

9.14. Після завершення розгляду PSEA Focal Point за потреби готує рекомендації щодо усунення виявлених ризиків, зміни внутрішніх процедур, додаткового навчання або інших заходів для запобігання повторним випадкам.

РОЗДІЛ 10. НАВЧАННЯ, МОНІТОРИНГ ТА ПЕРЕГЛЯД ПОЛІТИКИ

10.1. Організація забезпечує ознайомлення осіб, на яких поширюється ця Політика, з її положеннями в обсязі, необхідному відповідно до характеру їхньої діяльності та рівня ризику.

10.2. Працівники, волонтери, тренери, координатори та інші особи, які безпосередньо працюють із дітьми, молоддю або іншими вразливими особами, повинні бути ознайомлені з основними вимогами PSEA та safeguarding, правилами поведінки, механізмами повідомлення та алгоритмом реагування.

10.3. Навчання та інформування можуть проводитися у формі вступного інструктажу, тренінгу, онлайн-навчання, інформаційної сесії або в іншій доцільній формі.

10.4. PSEA Focal Point здійснює поточний моніторинг практичного застосування Політики та за потреби подає Голові Організації пропозиції щодо її вдосконалення.

10.5. Політика переглядається не рідше одного разу на три роки або за необхідності, а також у разі:

- істотних змін законодавства або діяльності Організації;
- виявлення системних ризиків або недоліків у її застосуванні;
- серйозного інциденту, який свідчить про необхідність зміни процедур;
- обґрунтованих вимог донора або партнера.

10.6. Зміни до Політики затверджуються в тому самому порядку, що й Політика.

РОЗДІЛ 11. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

11.1. Ця Політика затверджується рішенням Правління Громадської організації «Молодіжна організація «ДієМолодь».

11.2. Політика набирає чинності з дня її затвердження, якщо інше не визначено рішенням Правління.

11.3. Особи, на яких поширюється дія Політики, ознайомлюються з нею у спосіб, визначений Організацією. У випадках, коли характер співпраці або рівень ризику цього потребує, факт ознайомлення підтверджується за формою, наведеною в Додатку 5 до цієї Політики, або в іншій документальній формі.

11.4. Порушення вимог цієї Політики може бути підставою для застосування заходів, передбачених законодавством України, Статутом та іншими внутрішніми документами Організації, умовами трудових, цивільно-правових, господарських та інших договорів – залежно від статусу відповідної особи.

11.5. Питання, не врегульовані цією Політикою, вирішуються відповідно до законодавства України, Статуту та інших внутрішніх документів Організації.

ДОДАТОК 1**КОДЕКС ПОВЕДІНКИ**

до Політики щодо запобігання сексуальній експлуатації, сексуальному насильству, сексуальним домаганням та забезпечення безпечного середовища Громадської організації «Молодіжна організація «ДієМолодь»

1. Загальні положення

Цей Кодекс встановлює обов'язкові правила поведінки для працівників, членів Організації, волонтерів, консультантів, експертів, тренерів, фасилітаторів, підрядників та інших осіб, на яких поширюється дія Політики.

Дотримання Кодексу є обов'язковою умовою участі у діяльності або співпраці з Організацією у відповідній частині.

2. Я зобов'язуюся:

- поважати гідність, права, приватність та особисті кордони кожної людини;
- підтримувати безпечне, поважне та недискримінаційне середовище; діяти професійно, добросовісно та не використовувати своє становище, авторитет або довіру у власних інтересах;
- дотримуватися вимог Політики, цього Кодексу та інших правил безпеки Організації;
- невідкладно повідомляти через визначені Організацією канали про відомі або обґрунтовано підозрювані серйозні порушення Політики;
- зберігати конфіденційність інформації про повідомлення та інциденти, якщо вона стала мені відома у зв'язку з виконанням моїх функцій.

3. Мені забороняється:

- вчиняти сексуальну експлуатацію, сексуальне насильство або сексуальні домагання;
- примушувати іншу особу до дій особистого або сексуального характеру;
- пропонувати, вимагати або отримувати сексуальні дії в обмін на допомогу, участь у програмі, працевлаштування, винагороду, подарунок, послугу чи іншу перевагу;
- використовувати вразливе становище, залежність, владу, авторитет або довіру іншої особи для отримання особистої чи сексуальної вигоди;

- допускати небажані дотики, сексуалізовані жарти, коментарі, повідомлення, зображення чи іншу сексуалізовану поведінку;
- здійснювати булінг, кібербулінг, дискримінацію, переслідування, погрози або приниження;
- поширювати інтимні, чутливі або інші матеріали про особу без належних правових підстав;
- переслідувати, залякувати або чинити тиск на особу через добросовісне повідомлення про можливе порушення.

4. Під час взаємодії з дітьми я зобов'язуюся:

- діяти в найкращих інтересах дитини;
- поважати її фізичні та психологічні кордони;
- не залишатися без обґрунтованої необхідності наодинці з дитиною у закритому або ізольованому просторі;
- не вступати у сексуальні або романтичні стосунки з особою, яка не досягла 18 років;
- не здійснювати сексуалізовану комунікацію з дитиною;
- дотримуватися встановлених Організацією правил щодо фото-, відеозйомки та онлайн-комунікації з дітьми.

5. Підтвердження

Я підтверджую, що ознайомився(лася) з цим Кодексом поведінки, розумію його вимоги та зобов'язуюся їх дотримуватися.

Прізвище, ім'я: _____

Посада / роль в Організації: _____

Дата: _____

Підпис: _____

ДОДАТОК 2

ФОРМА ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ІНЦИДЕНТ

до Політики щодо запобігання сексуальній експлуатації, сексуальному насильству,
сексуальним домаганням та забезпечення безпечного середовища Громадської організації
«Молодіжна організація «ДієМолодь»

1. Загальна інформація

Дата подання повідомлення: ____ / ____ / ____ Час подання: _____

Спосіб подання повідомлення:

- ☐ Особисто
- ☐ Телефоном
- ☐ Електронною поштою
- ☐ Онлайн-форма
- ☐ Через третю особу
- ☐ Анонімно
- ☐ Інше _____

2. Інформація про заявника

(Заповнюється за бажанням заявника. Анонімні повідомлення також приймаються до розгляду.)

Прізвище, ім'я: _____

Статус:

- ☐ Працівник
- ☐ Член Організації
- ☐ Волонтер
- ☐ Учасник заходу
- ☐ Батько / мати / законний представник
- ☐ Партнер
- ☐ Інше _____

Телефон: _____

E-mail: _____

Бажаний спосіб зворотного зв'язку:

- ☐ Телефон
- ☐ Email
- ☐ Особиста зустріч
- ☐ Не потребую відповіді

3. Інформація про постраждалу особу

ПІБ (за наявності): _____

Вік (за можливості): _____

Статус:

- ☐ Учасник заходу
- ☐ Працівник
- ☐ Волонтер
- ☐ Член Організації
- ☐ Партнер
- ☐ Інше _____

Чи перебуває особа зараз у безпеці?

- ☐ Так
- ☐ Ні
- ☐ Невідомо

4. Інформація про особу, щодо якої подано повідомлення

ПІБ (якщо відоме): _____

Статус:

- ☐ Працівник
- ☐ Волонтер
- ☐ Член Організації
- ☐ Тренер
- ☐ Фасилітатор
- ☐ Підрядник
- ☐ Учасник
- ☐ Інше _____

5. Інформація про інцидент

Дата події: _____

Час події: _____

Місце події: _____

Назва заходу (за наявності): _____

6. Тип інциденту

Позначте все, що стосується ситуації.

- ☐ Сексуальні домагання
- ☐ Сексуальна експлуатація
- ☐ Сексуальне насильство
- ☐ Фізичне насильство
- ☐ Психологічне насильство
- ☐ Булінг
- ☐ Кібербулінг
- ☐ Дискримінація
- ☐ Порушення Кодексу поведінки
- ☐ Порушення Політики
- ☐ Інше _____

7. Опис інциденту

Опишіть подію максимально детально.

8. Свідки

Чи були свідки?

- ☐ Так
- ☐ Ні
- ☐ Невідомо

Якщо так, зазначте їх (за можливості).

9. Докази

Чи існують матеріали, які можуть підтвердити повідомлення?

- ☐ Фото
- ☐ Відео
- ☐ Листування
- ☐ Аудіозаписи
- ☐ Документи
- ☐ Інше _____
- ☐ Немає

10. Чи повідомляли Ви про цей випадок раніше?

- ☐ Ні
- ☐ Так

Якщо так, кому?

11. Чи потрібна термінова допомога?

- ☐ Медична
- ☐ Психологічна
- ☐ Правова
- ☐ Забезпечення безпеки
- ☐ Інше _____
- ☐ Не потребує

12. Додаткова інформація

Заповнюється PSEA Focal Point

Дата отримання повідомлення: ____/____/____

Час: ____:____

Реєстраційний номер: _____

Попередній рівень ризику:

☐ Низький ☐ Середній ☐ Високий ☐ Критичний

Чи потребує негайного реагування?

☐ Так ☐ Ні

ПІБ відповідальної особи

Підпис

Дата

ДОДАТОК 3**АЛГОРИТМ РЕАГУВАННЯ НА ІНЦИДЕНТ**

до Політики щодо запобігання сексуальній експлуатації, сексуальному насильству, сексуальним домаганням та забезпечення безпечного середовища Громадської організації «Молодіжна організація «ДієМолодь»

КРОК 1. Отримати повідомлення

- вислухати особу спокійно та без оцінювання;
- не звинувачувати жодну зі сторін;
- не вимагати доказів;
- не обіцяти конкретного результату;
- пояснити, що інформація буде передана відповідальній особі для належного реагування.

КРОК 2. Перевірити безпосередню безпеку

Якщо існує загроза життю, здоров'ю або безпеці:

- припинити небезпечну ситуацію, якщо це можливо без створення додаткового ризику;
- забезпечити безпечне місце;
- за потреби викликати екстрені служби або забезпечити медичну допомогу;
- невідкладно повідомити PSEA Focal Point або іншу уповноважену особу.

КРОК 3. Зареєструвати повідомлення

PSEA Focal Point:

- фіксує повідомлення;
- присвоює реєстраційний номер;
- обмежує доступ до інформації колом осіб, яким вона необхідна для реагування.

КРОК 4. Провести первинну оцінку

Визначаються:

- характер можливого порушення;
- рівень поточного ризику;
- необхідність невідкладних заходів;
- потреба у спеціалізованій допомозі;

- необхідність залучення компетентних державних органів;
- можливий конфлікт інтересів.

КРОК 5. Вжити тимчасових заходів за потреби

Можуть застосовуватися:

- обмеження контакту між особами;
- тимчасове недопущення до заходу;
- зміна функцій або відповідальної особи;
- інші пропорційні заходи безпеки.

Такі заходи не означають автоматичного встановлення факту порушення.

КРОК 6. Організувати внутрішній розгляд

Голова Організації визначає особу або комісію для розгляду, якщо це необхідно.

Під час розгляду:

- забезпечується неупередженість;
- не допускається конфлікт інтересів;
- збирається лише необхідна інформація;
- забезпечується конфіденційність;
- мінімізується ризик повторної травматизації.

КРОК 7. Прийняти рішення

За результатами розгляду визначаються:

- встановлені обставини;
- необхідні заходи реагування;
- необхідність звернення до компетентних органів;
- заходи підтримки постраждалої особи;
- заходи для запобігання повторенню подібної ситуації.

КРОК 8. Завершити та проаналізувати випадок

- забезпечити виконання рішення;
- належно зберегти документи;
- за потреби переглянути оцінку ризиків, процедури або правила Організації;
- провести додаткове навчання або інші профілактичні заходи.

Пріоритет на всіх етапах: безпека людини, конфіденційність, неупередженість, принцип «не нашкодь» та захист від переслідування.

ДОДАТОК 4

ФОРМА ОЦІНКИ РИЗИКІВ ПЕРЕД ПРОВЕДЕННЯМ ЗАХОДУ

до Політики щодо запобігання сексуальній експлуатації, сексуальному насильству,
сексуальним домаганням та забезпечення безпечного середовища Громадської організації
«Молодіжна організація «ДієМолодь»

I. Загальна інформація про захід

Назва заходу: _____

Тип заходу:

- ☐ Тренінг
- ☐ Семінар
- ☐ Форум
- ☐ Молодіжний обмін
- ☐ Табір
- ☐ Волонтерська акція
- ☐ Робоча зустріч
- ☐ Онлайн-захід
- ☐ Інше _____

Дата проведення: ____/____/____

Місце проведення: _____

Тривалість заходу: _____

Очікувана кількість учасників: _____

з них:

- до 18 років _____
- 18+ _____

Відповідальний координатор: _____

PSEA Focal Point: _____

II. Загальна оцінка заходу

Позначте відповідь.

Питання	Так	Ні
Захід передбачає участь неповнолітніх	☐	☐
Передбачене проживання учасників	☐	☐
Передбачені переїзди	☐	☐
Передбачені вечірні або нічні активності	☐	☐
Захід проходить у новому місці	☐	☐
Планується фото- або відеозйомка	☐	☐
Планується використання онлайн-платформ	☐	☐
Передбачена робота в малих групах	☐	☐
До заходу залучені зовнішні експерти	☐	☐
Передбачено участь осіб з інвалідністю	☐	☐

III. Матриця оцінки ризиків

Потенційний ризик	Ймовірність (Н/С/В)	Наслідки (Н/С/В)	Загальний рівень ризику	Заплановані заходи реагування	Відповідальний
Втрата дитини або учасника					
Перебування дорослого наодинці з неповнолітнім					
Булінг або кібербулінг					
Сексуальні домагання					
Сексуальна експлуатація					

Психологічне наси́льство					
Фі́зичне наси́льство					
Конфлі́кти між учасниками					
Сторонні особи на заході					
Медичний випа́док					
Надзвичайна ситуа́ція					
Транспортна пригода					
Виті́к персональних даних					
Кі́берзагрози					
Інший ризик					

IV. Заходи щодо мінімізації ризиків

Позначте, які заходи будуть реалізовані.

Організаційні заходи

- ☐ Призначено координатора заходу.
- ☐ Призначено PSEA Focal Point.
- ☐ Проведено інструктаж команди.
- ☐ Команда ознайомлена з Політикою.
- ☐ Визначено порядок реагування на інциденти.
- ☐ Підготовлено контакти екстрених служб.

Безпека учасників

- ☐ Перевірено приміщення.
- ☐ Визначено евакуаційні виходи.

- ☐ Наявна аптечка.
- ☐ Визначено місце збору у разі евакуації.
- ☐ Призначено відповідальних за супровід неповнолітніх.
- ☐ Забезпечено роздільне проживання учасників (за потреби).
- ☐ Організовано безпечне перевезення.

Захист дітей та молоді

- ☐ Отримані необхідні згоди батьків (за потреби).
- ☐ Забезпечено постійний нагляд за неповнолітніми.
- ☐ Відсутні ситуації перебування дорослого наодинці з дитиною без поважної причини.
- ☐ Учасників ознайомлено з правилами безпечної поведінки.

Цифрова безпека

- ☐ Використовуються офіційні канали комунікації.
- ☐ Персональні дані захищені.
- ☐ Фото та відео здійснюються відповідно до отриманих дозволів.
- ☐ Призначено відповідального за адміністрування чатів та онлайн-платформ.

V. Загальний рівень ризику

- ☐ Низький
- ☐ Середній
- ☐ Високий
- ☐ Критичний

VI. Висновок

За результатами проведеної оцінки ризиків:

- ☐ Захід може проводитися без додаткових обмежень.
- ☐ Захід може проводитися після виконання визначених заходів безпеки.
- ☐ Захід потребує доопрацювання плану безпеки.
- ☐ Проведення заходу рекомендується перенести або скасувати до усунення критичних ризиків.

Обґрунтування:

VII. Погодження

Координатор заходу

ПІБ	Підпис	Дата
_____	_____	____/____/____

PSEA Focal Point

ПІБ	Підпис	Дата
_____	_____	____/____/____

*Інструкція щодо заповнення

Низький ризик - малоімовірний, незначний вплив, достатньо стандартних заходів безпеки.

Середній ризик - потребує додаткових організаційних заходів і контролю.

Високий ризик - необхідне впровадження спеціальних заходів безпеки та погодження з PSEA Focal Point.

Критичний ризик - проведення заходу не рекомендується до повного усунення або суттєвого зменшення ризику.

ДОДАТОК 5

ФОРМА ПІДТВЕРДЖЕННЯ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ПОЛІТИКОЮ

до Політики щодо запобігання сексуальній експлуатації, сексуальному насильству,
сексуальним домаганням та забезпечення безпечного середовища Громадської організації
«Молодіжна організація «ДієМолодь»

1. Відомості про особу

Прізвище, ім'я, по батькові: _____

Посада / роль в Організації: _____

Контактний телефон: _____

2. Підстава ознайомлення з Політикою

Оберіть один варіант:

☐ Я вступаю до команди Громадської організації «Молодіжна організація «ДієМолодь» (як працівник, член Організації або волонтер) та підтверджую, що зобов'язуюся дотримуватися вимог Політики протягом усього періоду моєї участі в діяльності Організації, до моменту припинення членства, трудових, договірних або волонтерських відносин.

або

☐ Я залучаюся до реалізації окремого проєкту, програми, заходу чи іншої діяльності Організації та підтверджую, що зобов'язуюся дотримуватися вимог Політики протягом усього періоду моєї участі у:

Назва проєкту / заходу: _____

Період участі:

з _____ 20__ року

до _____ 20__ року

3. Підтвердження

Я підтверджую, що:

- ознайомився(лася) з Політикою щодо запобігання сексуальній експлуатації, сексуальному насильству, сексуальним домаганням та забезпечення безпечного середовища ГО «Молодіжна організація «ДієМолодь»;

- зрозумів(ла) її зміст та порядок застосування;
- ознайомлений(а) зі своїми правами, обов'язками та відповідальністю;
- зобов'язуюся дотримуватися вимог Політики, Кодексу поведінки та інших внутрішніх документів Організації;
- негайно повідомлятиму про будь-які відомі мені випадки або підозри щодо сексуальної експлуатації, сексуального насильства, сексуальних домагань, дискримінації, булінгу чи інших порушень Політики;
- розумію, що порушення вимог Політики може бути підставою для припинення співпраці зі мною та застосування інших заходів відповідно до внутрішніх документів Організації й законодавства України.

4. Підтвердження особи

ПІБ

Підпис

Дата

____/____/____

5. Заповнюється уповноваженою особою Організації

Дата проведення ознайомлення: ____/____/____

Форма проведення:

☐ Особистий інструктаж

☐ Онлайн-інструктаж

☐ Самостійне ознайомлення

☐ Інше _____

Ознайомлення провів(ла)

Посада

Підпис

Дата

____/____/____

*Примітка

Форма зберігається в документації Громадської організації «Молодіжна організація «ДієМолодь» протягом строку співпраці з особою та відповідно до вимог законодавства України щодо захисту персональних даних і внутрішніх правил Організації.